

Nr 379.

Av fröken **Elmén** och herr **Schmidt**, om ställande av vissa kronan tillhöriga båtar under kontroll av inspektionsmyndighet.

Den 19 maj 1951 inträffade en båtkatastrof på Vättern, varvid 4 personer omkom. Olyckshändelsen skedde ombord på en kronan tillhörig båt i Karlsborg. Yrkesinspektören i VII:e distriktet kallades för att medverka vid utredningen av händelsen. Han ansåg, att då det här rörde sig om kollektivanställd personal, som huvudsakligen arbetade på fortifikationen tillhöriga verkstäder, arbetarskyddslagen borde äga tillämpning och att arbetet på båten föll under yrkesinspektörens tillsyn.

Fartygsinspektören tillkallades för att medverka vid utredning och utarbetande av anvisningar för övriga båtar av samma typ som den förolyckade. Endast vid Karlsborg finnes 8 st, och samma olyckshändelse, som den inträffade, skulle kunna hända på dessa.

Kronans båtar faller ej under fartygsinspektionens tillsyn, såvida de ej användes i allmän trafik för befordran av gods eller passagerare. Med de berörda båtarna utföres visst avpatrullerings- och bärgningsarbete och befordras arbetstagare till vissa observationsplatser i samband med provskjutningar.

Från arbetarskyddsstyrelsen meddelades senare, efter konferenser med flygförvaltningen och kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå ang. handläggning av ärendet, att berörda båtar ej föll under fartygsinspektörens tillsyn, ej heller att arbetet på båtarna föll under arbetarskyddslagen och att båtarna ej skulle stå under yrkesinspektörens tillsyn. I skrivelsen säges bl. a.: »Det tillkommer sålunda inte styrelsen eller yrkesinspektör att meddela anvisningar beträffande dessa båtars beskaffenhet och utrustning m. m. För sådana kronan tillhöriga fartyg, som icke falla under sjöfartssäkerhetsbestämmelserna torde gälla, att det tillkommer vederbörande myndighet att svara för att dessa fartyg äro i sjövärdigt skick och erbjuda nödigt skydd mot olycksfall och ohälsa för de ombordvarande.»

Därmed avkopplades yrkesinspektören från ärendet, och de utarbetade anvisningarna kunde endast lämnas som rekommendationer.

När det i ovannämnda meddelande uttalas att vederbörande militära myndighet, d. v. s. arbetsgivaren, är ansvarig för förhållandena, så är det fallet med varje arbetsgivare även om arbetsplatsen är underställd yrkesinspektörens tillsyn. Det egendomliga är att arbetstagaren i det aktuella fallet kommer att falla under arbetarskyddslagen och yrkesinspektörens tillsyn, när de arbetar i verkstäderna och på land, men så fort de stiger ombord på båtarna för att där utföra arbete, är de ej underställda lagen.

Dessa militära myndigheter kommer som arbetsgivare, när det gäller båtarna, att undantagas kontroll vad arbetarskyddet beträffar och kommer inte att ha förmånen att få del av den erfarenhet som alltid finns hos ett tillsynsorgan.

För de anställdas känsla av trygghet och säkerhet är det av betydelse, att arbetet är underställt viss tillsynsmyndighet som också vederbörande skyddsombud med anledning av olika frågor kan kontakta.

Av nyligen erhållna uppgifter framgår att de av yrkesinspektören lämnade anvisningarna i form av rekommendationer endast på en del punkter fullföljts, dock icke på de väsentliga, rörande båtarnas sjösäkerhet.

Med anledning av vad som ovan framhållits får vi hemställa,
att riksdagen anhåller att Kungl. Maj:t måtte förordna att
båtar tillhöriga kronan av ovannämnda och liknande slag
måtte underställas inspektionsmyndighet, antingen yrkes-
inspektionen eller fartygsinspektionen.

Stockholm den 27 januari 1953.

Brita Elmén.

Carl S:son Schmidt.